

در رابطه با سیستم مالیات با نرخ ثابت و نرخ تصاعدی و مقایسه بین آن‌ها می‌توانیم
 با حل مثال و محاسبه می‌توانیم آن را برای دانش آموزان تفهیم کنیم. (از رقم به هزار ریال)

میزان درآمد	نرخ ثابت	میزان مالیات پرداختی
۲۰۰۰۰	٪۵	$20000 \times \frac{5}{100} = 1000$
۴۰۰۰۰	٪۵	$40000 \times \frac{5}{100} = 2000$
۵۵۰۰۰	٪۵	$55000 \times \frac{5}{100} = 2750$

* محاسبه مالیات با نرخ ثابت ←
 نرخ ثابت یعنی آن‌یکه طبق جدول درآمد
 چیز زیاد شود (از ۲۰۰۰۰ به ۵۵۰۰۰) و چه کم شود
 (از ۵۵۰۰۰ به ۲۰۰۰۰) نرخ مالیات ٪۵ است و
 ثابت است و تغییری نمی‌کند اما چون درآمد زیاد
 می‌شود میزان مالیات هم زیاد می‌شود (از ۱۰۰۰ به
 ۲۷۵۰) و بالعکس.

میزان درآمد	نرخ تصاعدی	میزان مالیات پرداختی
۲۰۰۰۰	٪۵	$20000 \times \frac{5}{100} = 1000$
۴۰۰۰۰	٪۸	$40000 \times \frac{8}{100} = 3200$
۵۵۰۰۰	٪۱۰	$55000 \times \frac{10}{100} = 5500$

* محاسبه مالیات با نرخ تصاعدی ←
 نرخ تصاعدی طبق جدول
 درآمد افزایش می‌یابد (از ۲۰۰۰۰ به ۵۵۰۰۰)
 نرخ مالیات هم افزایش می‌یابد (از ٪۵ به ٪۱۰)
 و متعاقباً وقتی درآمد کاهش می‌یابد (از ۵۵۰۰۰ به ۲۰۰۰۰)
 نرخ مالیات هم کاهش می‌یابد (از ٪۱۰ به ٪۵)

در نرخ تصاعدی هم مثل نرخ ثابت وقتی که میزان درآمد افزایش می‌یابد میزان مالیات پرداختی هم افزایش می‌یابد
 و متعاقباً وقتی میزان درآمد کاهش می‌یابد میزان مالیات پرداختی هم کاهش می‌یابد.

ناگفته نماند که میزان افزایش مالیات در نرخ تصاعدی در این مثال ۲ برابر مالیات با نرخ ثابت می‌باشد
 و بنا بر همین نرخ تصاعدی نسبت به نرخ ثابت از عدالت و انصاف بیشتری برخوردار است.

مثلاً در درآمد ۵۵۰۰۰ هزار ریال فرد با نرخ ثابت طبق جدول فوق ۲۷۵۰ و با نرخ تصاعدی
 ۵۵۰۰ هزار ریال مالیات پرداخت می‌کند.

* توضیحی در مورد مسأله مالیاتی مالیات در صفحه ۱۰۵ کتاب :

درآمد فرد اولی ۵۵۰۰۰ و درآمد فرد دومی ۵۶۰۰۰ هزار ریال

درآمد فرد سومی ۲۵۰۰۰ با نرخ ۵ درصد

درآمد فرد چهارمی ۴۰۰۰۰ " " ۸ درصد

درآمد فرد پنجمی ۵۵۰۰۰ " " ۱۰ درصد

درآمد فرد ششمی ۷۰۰۰۰ " " ۱۲ درصد

* چون نرخ مالیاتی با افزایش درآمد نیز افزایش می یابد پس با نرخ تصاعدی محاسب می شود
(از ۵٪ به ۱۲٪)

$$55000 \times \frac{12}{100} = 6600$$

مبلغ مالیات فرد اول

$$56000 \times \frac{12}{100} = 6720$$

مبلغ مالیات فرد دوم

* البته درسته که این نرخ تصاعدی نسبت به نرخ ثابت از عدالت و انصاف بیشتری برخوردار است ولی برای محاسبه مالیات با درآمد مختلف مثلاً برای ۲ نفر در مثال فوق می توانیم این است کنیم که این نرخ هم از عدالت و انصاف برخوردار نمی باشد.

$$56000 - 55000 = 1000 \quad \text{میزان افزایش درآمد فرد دوم}$$

$$6720 - 6600 = 1220 \quad \text{میزان افزایش مالیات فرد دوم}$$

همانطور که ملاحظه می کنید میزان افزایش درآمد فرد دوم از میزان مالیات بر او کمتر است

$$1000 < 1220$$

یعنی فرد دوم ۱۰۰۰ تومان افزایش درآمد دارد و ۱۲۲۰ تومان افزایش مالیات دارد و این منصفانه نیست در واقع ۲۲۰ تومان باید از جیب خود فریب کند تا مالیاتش را بپردازد.

امید دارم که موثر واقع شده باشد.

پیروز و موفق باشید.

میزان درآمده	نرخ ثابت	نرخ تصاعدی	مالیات پرداختی با نرخ ثابت	مالیات پرداختی با نرخ تصاعدی
۱۰۰۰۰۰۰	۱۰٪	۱۰٪	۱۰۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰
۲۰۰۰۰۰۰	۱۰٪	۱۲٪	۲۰۰/۰۰۰	۲۴۰/۰۰۰
۳۰۰۰۰۰۰	۱۰٪	۱۴٪	۳۰۰/۰۰۰	۴۲۰/۰۰۰
۴۰۰۰۰۰۰	۱۰٪	۱۶٪	۴۰۰/۰۰۰	۶۴۰/۰۰۰

ما برسم این جدول به راحتی می توانیم نرخ ثابت و نرخ تصاعدی را در جدول به دانش آموزان نشان دهیم و در جدول می بینیم که با نرخ ثابت در افزایش درآمده فرد مبلغ مالیات پرداختی نیز افزایش می یابد و در نرخ تصاعدی هم با افزایش درآمده فرد مبلغ مالیات پرداختی هم افزایش می یابد. در نرخ ثابت میزان مالیات از ۱۰۰/۰۰۰ تا ۴۰۰/۰۰۰ تغییر می کند و در نرخ تصاعدی میزان مالیات از ۱۰۰/۰۰۰ تا ۶۴۰/۰۰۰ افزایش می یابد. در نرخ ثابت اختلاف مالیات پرداختی $۳۰۰/۰۰۰ - ۱۰۰/۰۰۰ = ۲۰۰/۰۰۰$ و در نرخ تصاعدی اختلاف مالیات پرداختی $۴۰۰/۰۰۰ - ۱۰۰/۰۰۰ = ۳۰۰/۰۰۰$ یا مثلاً در درآمده ۴۰۰۰۰۰۰ فرد با نرخ ثابت $۴۰۰/۰۰۰$ و با نرخ تصاعدی $۶۴۰/۰۰۰$ مالیات پرداختی می کند و با مقایسه مالیات پرداختی می توانیم به این نتیجه برسیم که با نرخ تصاعدی مالیات پرداختی کلی در مقایسه با نرخ ثابت از عدالت و انصاف بیشتری برخوردار است.